

บทที่ 5

ผลการศึกษาและสรุปสาระสำคัญของข้อมูล

5.1 นำเรื่อง

ผลการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระนี้ เป็นผลการศึกษาเพื่อออกแบบระบบการจัดการความรู้ในการแก้ไขปัญหาด้าน เอกภาพในการสังคดี และการสร้างแหล่งเรียนรู้ของพนักงานอัยการ ให้สามารถทำงานด้วยองค์ความรู้ ด้วยการศึกษาศึกษาทฤษฎีต้นทางปัญญาตามแนวทางของ Leif Edinsson ในการบริหารจัดการและเสริมสร้างต้นทางปัญญา หรือ สมรรถนะ ของพนักงานอัยการที่ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบ วิเคราะห์วินิจฉัยสังคดีอาญาโดยสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

5.1.1. ผลการศึกษาหลักการ ของต้นทางปัญญา ในการสร้างเป็นองค์ความรู้งานตรวจสอบ วิเคราะห์วินิจฉัยสังคดีอาญาของพนักงานอัยการในสำนักงานคดีอาญา ตลอดจนเสริมสร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของพนักงานทุกระดับและรูปแบบ ระบบสารสนเทศใช้ในการบรรจุองค์ความรู้ต้นทางปัญญา (K 12) และการนำไปใช้ในการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดต้นทางปัญญา ในงานตรวจสอบ วิเคราะห์วินิจฉัยสังคดีอาญาของพนักงานอัยการให้มีประสิทธิภาพเพื่ออำนวยความสะดวกกรรมแก่ประชาชน

5.1.2. ผลการศึกษาในการนำระบบการจัดการความรู้ด้วยต้นทางปัญญา ผู้การปฏิบัติเป็นองค์ความรู้งานตรวจสอบ วิเคราะห์วินิจฉัยสังคดีอาญาของพนักงานอัยการ

5.2. ผลการวิเคราะห์และประเมินค่าข้อมูล

5.2.1. ผลการศึกษาหลักการของต้นทางปัญญา จากการพัฒนาทฤษฎี Intellectual Capital ตามแบบจำลอง SKANDIA I ทำให้ได้สมมุติฐาน ระบบการจัดการความรู้ด้านต้นทางปัญญา ดังนี้

1. หลักการของต้นทางปัญญา

การสังคดีให้เกิดเอกภาพ นั้น พนักงานอัยการจำเป็นต้องมีต้นทางปัญญา ตามกรอบมาตรฐาน SFCP ซึ่งประกอบด้วย

1.1. ต้นทุนหลัก คือ Human Capital ได้แก่ ต้นทุนด้านสมรรถนะของพนักงาน อัยการในการวินิจฉัยสั่งคดี ซึ่งต้องประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และ ทัศนคติ (Attribute) ใน 4 ประการได้แก่

1.2. Financial Capital ได้แก่ สมรรถนะเกี่ยวกับความรู้ ในด้านอำนาจหน้าที่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และนโยบายของอัยการสูงสุด ด้านการอำนวยความสะดวกทาง อาญา รวมทั้ง ความรู้ในกฎหมาย ระเบียบ บรรทัดฐานต่างๆ เช่น คำวินิจฉัยชี้ขาดความเห็นแย้ง ของอัยการสูงสุด แนวคำพิพากษาฎีกา เป็นต้น รวมถึงระบบการจัดการความรู้ต่างๆตามบัญชีองค์ ความรู้ ตามแผนแม่บท การจัดการความรู้สำนักงานอัยการสูงสุด

1.3. Customer Capital ได้แก่ สมรรถนะเกี่ยวกับทักษะ ในด้านการให้บริการแก่ผู้ มีส่วนได้เสียในคดีอาญา เช่น ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา พยาน พนักงานสอบสวน ศาล และ ชุมชนหรือ ความรู้ลึกของสังคมที่ถูกกระทบจากพฤติกรรมแห่งคดี เป็นต้น

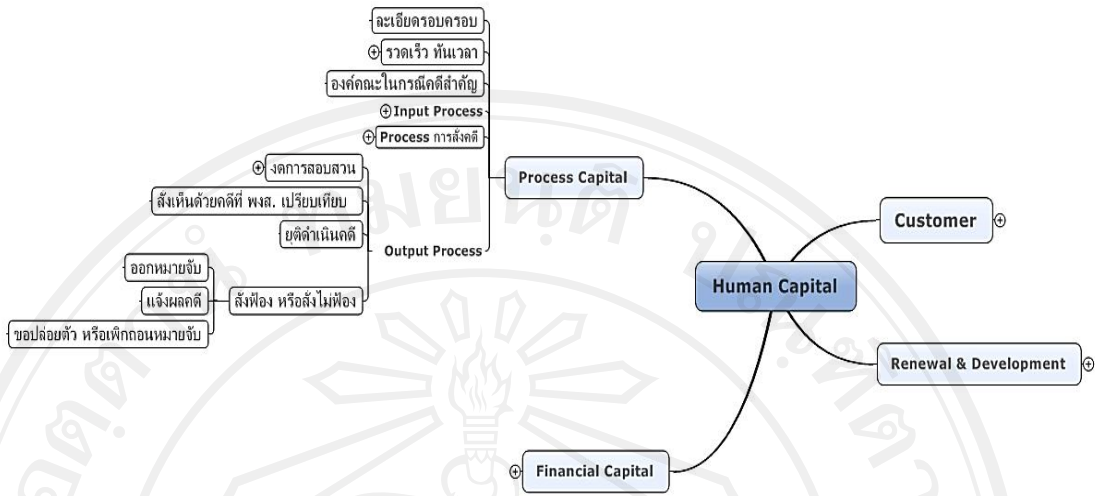
1.4. Process Capital ได้แก่ องค์ความรู้ในกระบวนการสั่งคดีอาญา ซึ่งเป็นองค์ ความรู้ที่เกิดจากความเชี่ยวชาญในการทำงาน ซึ่งมีการสังเคราะห์ตามแนวทางการสังเคราะห์ความรู้ (Common KADS) ออกเป็น 3 ส่วนได้แก่

1.4.1 Input Inference องค์ความรู้ในกระบวนการก่อนพิจารณาสั่งคดี เช่น เงื่อนไขการสอบสวน อายุความการฟ้องคดี การกระทำเป็นความผิดทางอาญาหรือไม่ เป็นต้น

1.4.2. Process Inference องค์ความรู้ในกระบวนการสั่งคดี เช่น การรับ ฟังพยานหลักฐาน การตรวจสอบการได้มาซึ่งพยานหลักฐานการให้โอกาสในการต่อสู้คดีของผู้ต้องหา ความเสมอภาคของบุคคลในการถูกดำเนินคดี เป็นต้น

1.4.3. Output Inference องค์ความรู้ในกระบวนการภายหลังสั่งคดีที่ต้อง ดำเนินการเช่น การงดสอบสวน การสั่งเปรียบเทียบชอบ การสั่งฟ้องและการสั่งไม่ฟ้อง การแจ้ง คำสั่งและผลคดี การอุทธรณ์ หรือ ฎีกา เป็นต้น

1.5. Renewal & Development แนวทางการเสริมสร้าง สมรรถนะหรือการ เสริมสร้างต้นทุนทางปัญญา ของพนักงานอัยการให้เกิดขึ้นหรือเพิ่มพูน เช่น การจัดทำหลักสูตร ฝึกอบรม การพัฒนาตามแนวทางสมรรถนะ เป็นต้น ดังปรากฏตามรูปที่ 5.1.

รูปที่ 5.1 โครงสร้างต้นทุนทางปัญญาตามกรอบ SFCP

5.2.2 ผลการวิพากษ์จากสาขิตระบบ KMS และบทวิเคราะห์

การศึกษา ความเป็นไปได้ของสมมุติฐานดังกล่าวข้างต้น ได้ทำการศึกษาโดยการสาธิต และชี้แจง ระบบจัดการความรู้ด้วยต้นทุนทางปัญญา แก่กลุ่มผู้ใช้งาน ได้แก่ ผู้บริหาร และ KM Team ของสำนักงานคดีอาญา ดังนี้

1. ชี้แจงและสาธิตหลักการของระบบการจัดการความรู้ด้วยต้นทุนทางปัญญา และ ระบบสารสนเทศ ของระบบการจัดการความรู้ (K 12) เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2554 ต่อคณะทำงานการจัดการความรู้ (KM Team) อันประกอบด้วย นายกายสิทธิ์ พิศวงปรากร อธิบดีอัยการ สำนักงานคดีอาญา หัวหน้าคณะ และคณะทำงานบางส่วน ได้แก่ นายอำนาจ มุฑิตาเจริญ อัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญา 3 นายปรีชา สูดสงวน อัยการผู้เชี่ยวชาญ นายฉัตรชัย ใจดี อัยการผู้เชี่ยวชาญ นางสาววิงวันซ์ ทิพวัน อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด โดยนำเสนอด้วย Power Point และให้ผู้รับฟังแสดงความคิดเห็น วิพากษ์ โดยการบันทึกเสียง และถอดเทปบันทึกเสียงเพื่อจัดทำทสรูปการวิพากษ์ได้ดังต่อไปนี้

ลิขสิทธิ์ © โดย Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 5.1 บทวิพากษ์ บทวิเคราะห์ KMS

บทวิพากษ์	บทวิเคราะห์
<p>1. Total Value (ความเชื่อมั่น – ศรัทธา) ประสิทธิภาพในการวินิจฉัยสังคดีอาญา ในทฤษฎีทุนทางปัญญา ต้องมีตัวชี้วัดจากพนักงานอัยการ ไม่อาจมีตัวชี้วัดจากประชาชนได้ เพราะผู้เสียหายที่พนักงานอัยการสั่งฟ้องก็จะพอใจ ส่วนผู้ต้องหาจะไม่พอใจ หรือในทางกลับกัน หากสั่งไม่ฟ้องผู้เสียหายจะไม่พอใจ แต่ผู้ต้องหาพอใจ</p>	<p>1. การสังคดีอาญาของพนักงานอัยการ ย่อมมีผลกระทบต่อประชาชนหรือสังคมโดยรวม ไม่ใช่กระทบต่อผู้เสียหายหรือผู้ต้องหาโดยตรงเท่านั้นไม่ ฉะนั้นจึงสามารถทำตัวชี้วัด Total Value จากประชาชนได้ รวมถึงผู้เสียหายและผู้ต้องหาได้ด้วย สำหรับการนำตัวชี้วัดกับพนักงานอัยการในประสิทธิภาพสังคดีอาญา ถือเป็นข้อเสนอแนะที่ดี ซึ่งผู้เขียนจะรับไปดำเนินการประเมินจิตสมรรถนะพนักงานอัยการ ซึ่งเป็นต้นทุนชนิดหนึ่ง</p>
<p>2. การนำทฤษฎีทุนปัญญามาประยุกต์ใช้กับบทวิจักษณ์มองดูแล้วเป็นภาพกว้าง เป็นเพียงนำทฤษฎีมาเทียบเคียงกับต้นทุนปัญญาแต่ละตัวได้เล็กน้อยเท่านั้น ทางปฏิบัติคงไม่ได้ผล การทำเอกสารวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ที่ถูกต้องในหลักสูตรปริญญาโท ควรศึกษาวิจัยจากจุดเล็กๆ แล้วขยายออกไปให้เต็ม จะสามารถตอบสมมุติฐานที่ตั้งไว้ได้ เช่น ในคดีลักทรัพย์หากขาดประจักษ์พยาน ควรสั่งฟ้องได้หรือไม่ เพราะเมื่อฟ้องแล้วจำเลยอาจรับสารภาพในชั้นศาลได้ จึงควรตั้งสมมุติฐานในเรื่องนี้ เมื่อสร้างมาตรฐานในการวินิจฉัยสังคดีในฐานะความผิดลักทรัพย์ให้มีเอกภาพ</p>	<p>2. เห็นด้วยว่าในการทำเอกสารวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ หลักสูตรปริญญาโท ควรศึกษาปัญหาจากจุดเล็กๆ ก่อน โดยยอมรับว่าหัวข้อวิจัยที่เสนอนี้เป็นภาพกว้างและเหตุที่นำหัวข้อนี้มาเป็นบทวิจัย เพราะสำนักงานอัยการสูงสุด จัดให้มีการจัดการความรู้เป็นครั้งแรก ฉะนั้นในเบื้องต้นนี้จำเป็นต้องเลือกหัวข้อนี้แสดงภาพรวมทั้งหมดไว้ก่อน เพื่อเป็นต้นแบบในการที่สร้างมาตรฐานในการสังคดีที่เป็นปัญหาจุดเล็กๆ ต่อไป ส่วนที่เห็นว่าการนำทฤษฎีทุนปัญญามาประยุกต์ใช้กับบทวิจักษณ์ทางปฏิบัติคงไม่ได้ผลนั้นผู้เขียนเห็นว่าหากระบบ KMS สมบูรณ์แบบแล้ว ความคิดนี้คงเปลี่ยนไป</p>

ตาราง 5.1 บทวิพากษ์ บทวิเคราะห์ KMS (ต่อ)

บทวิพากษ์	บทวิเคราะห์
<p>3. พิจารณาจากวัตถุประสงค์ของการศึกษาทั้ง 3 ข้อแล้ว กว้างมากสามารถทำวิทยานิพนธ์ในแต่ละวัตถุประสงค์เป็นเล่มโตๆ ได้ ส่วนวัตถุประสงค์ในข้อแรกที่ว่าเพื่อพัฒนาระบบการจัดการความรู้งานตรวจวินิจฉัยสังคดีของพนักงานอัยการ ฯลฯ จะสามารถทำได้หรือและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจะต้องตอบสนองกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาด้วย</p>	<p>3. ผู้เขียนเห็นว่า วัตถุประสงค์ของการศึกษาทั้ง 3 ประการ ในบทวิจัยนี้มีความชัดเจนเพียงพอที่จะตอบสนองกับหัวข้อบทวิจัยในเอกสารนี้ และตอบสนองกับประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับตามสมมุติฐานของบทวิจัยนี้แล้ว</p>
<p>4. การนำทฤษฎีต้นทุนทางปัญญามาประยุกต์ใช้กับการพิจารณาวินิจฉัยสังคดีอาญาของพนักงานอัยการให้มีประสิทธิภาพเป็นที่เชื่อมั่น ศรัทธาต่อประชาชนนั้น ควรมีแบบสอบถามและผลวิจัยจากประชาชนว่าต้องการอะไรจากผลสังคดี เช่น ความถูกต้อง หรือความเป็นธรรม เพื่อให้ตรงกับข้อสมมุติฐานในหัวข้อวิจัยนี้</p>	<p>4. ตรงกับหลักการทฤษฎีทุนทางปัญญาว่าผลสุดท้ายจะมีการดำเนินการหาตัวชี้วัดจากความเชื่อมั่นและศรัทธาจากการสังคดี</p>
<p>5. ต้นทุนทางปัญญาที่เป็น Organizational Capital (อำนาจการวินิจฉัยสังคดี) ต้องแยกให้ชัดเจนว่าอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย หมายถึงอะไร และอำนาจการวินิจฉัยสังคดีหมายถึงอะไร</p>	<p>5. ในส่วนนี้ผู้วิพากษ์ยังไม่เข้าใจในความหมาย Organizational Capital ของผู้เขียน แต่ถ้าหากได้เข้าไปศึกษาในเอกสารวิจัยนี้ก็สามารถอธิบายได้ว่าหมายถึงขอบเขตในการวินิจฉัยสังคดีของอัยการประกอบด้วย 2 ส่วนหลักคือ เป็นไปตามกฎหมายที่กำหนดอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการกับกระบวนการวินิจฉัยสังคดีที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด</p>

ตาราง 5.1 บทวิพากษ์ บทวิเคราะห์ KMS (ต่อ)

บทวิพากษ์	บทวิเคราะห์
6. ต้นทุนทางปัญญาที่เป็น Innovation Capital (ละเอียด รอบคอบ เทียบธรรม) ขาดคำว่า “ถูกต้อง”	6. เห็นพ้องด้วยว่าต้องมีคำว่า “ถูกต้อง” ในการวินิจฉัยสังคดีอาญาด้วย
7. Knowledge Map ใน Visio ของ KMS ศึกษาแล้วเป็นที่เข้าใจ สามารถเป็นเครื่องมือช่วยในการวินิจฉัยสังคดีอาญามีประสิทธิภาพได้	7. เห็นพ้องด้วยเพราะ Knowledge Map ได้แสดงกระบวนการพิจารณาวินิจฉัยสังคดีอาญาได้ครบถ้วนและชัดเจน
8. พนักงานอัยการอาจเข้าใจว่าทฤษฎีต้นทุนทางปัญญา เป็นเรื่องของธุรกิจที่มีการแข่งขันทำกำไรกันหรือเพิ่มมูลค่าหุ้นของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ เพราะสำนักงานอัยการสูงสุดไม่มีการแข่งขันกับหน่วยงานใด	8. คงจะต้องทำความเข้าใจในทฤษฎีต้นทุนทางปัญญาว่าสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการจัดการความรู้เพิ่มต้นทุนปัญญาแก่บุคลากรในสำนักงานอัยการสูงสุด ทำให้สำนักงานอัยการสูงสุดมี Human Capital เหนือกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับหน่วยงานอื่นในกระบวนการยุติธรรม
9. องค์กรความรู้สนับสนุนที่ได้บรรจุไว้ใน KMS เกรงว่าจะไม่เพียงพอต่อการใช้งาน โดยเฉพาะคำพิพากษาฎีกา คำชี้ขาดความเห็นแย้ง บทความทางวิชาการ เป็นต้น	9. ยอมรับว่าองค์กรความรู้สนับสนุนใน KMS ยังไม่มีเพียงพอต่อการใช้งานในขณะนี้ เนื่องจากผู้ศึกษามีเวลาจำกัดในการทำ KMS ให้สมบูรณ์ แต่จะบรรลุดังองค์กรความรู้สนับสนุนในกาลต่อไปเรื่อยๆ
10. ตามแผนกิจกรรม KMS 3 ปีที่จะใช้เวลา 90 วัน ในการทำตัวชี้วัดกับประชาชนว่าพึงพอใจเชื่อมั่น ศรัทธาในผลการวินิจฉัยสังคดีอาญาของพนักงานอัยการ เกรงว่าเวลาจะไม่เพียงพอที่จำทำตัวชี้วัดให้สมบูรณ์ได้ ควรให้เวลามากกว่านี้ประมาณ 6 เดือน	10. เห็นด้วยกับข้อวิพากษ์ จะนำข้อเสนอไปปรับเวลาอีกครั้งหนึ่ง

ตาราง 5.1 บทวิพากษ์ บทวิเคราะห์ KMS (ต่อ)

บทวิพากษ์	บทวิเคราะห์
11. ตามแผน KMS 3 ปี เกรงว่าจำนวนพนักงานอัยการ 8 คนในแต่ละ COP จะไม่เพียงพอกับจำนวนพนักงานอัยการทั้งหมดในสำนักงานคดีอาญาที่มีอยู่ในปัจจุบัน	11. จำนวนพนักงานอัยการ 8 คน ในแต่ละ COP เป็นจำนวนที่ใกล้เคียงกับจำนวนพนักงานอัยการในสำนักงานคดีอาญาในปัจจุบัน

ผลสรุปจากบทวิพากษ์และการวิเคราะห์บทวิพากษ์ ดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า

1. ด้านหลักการของระบบการจัดการความรู้ ด้วยต้นทุนทางปัญญา พบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 80 เห็นด้วยกับหลักการต้นทุนทางปัญญาที่ทำการสาธิต ว่า สามารถเพิ่มศักยภาพของพนักงานอัยการในการสังคดีได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ในส่วนของแหล่งสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ และเข้าถึงต้นทุนทางปัญญาที่มีอยู่ หรือ Explicit Knowledge โดยใช้แนวทางศึกษาด้วย ISO 12207 15 Task: ENG 1- ENG 4 ในรวบรวมความต้องการของระบบ ในเชิงธุรกิจ (Business Specification) และความต้องการของกลุ่มผู้ใช้งาน (User Specification) โดยการสาธิตและรับฟังความคิดเห็น ได้ดังนี้

2.1. Business Specification จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร คือ นายกายสิทธิ์ พิศวงปราการ อธิบดีอัยการ สำนักงานคดีอาญา ได้ให้ขอบเขตของ KMS ในเชิงธุรกิจ ดังนี้
“บุคลากรของสำนักงานคดีอาญาต้องมีความรู้ความสามารถ ทักษะ ทักษะ จริยธรรมอย่างดียิ่งในการดำเนินคดีอาญา และการบรรลุวิสัยทัศน์ด้านการจัดการความรู้ องค์ความรู้ในการดำเนินคดีอาญาการว่าต่าง และการแก้ต่าง ต้องสามารถรองรับบุคคลภายในสำนักงานคดีอาญาและบุคคลจากภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

2.2. User Specification จากการสัมภาษณ์ KM Team สรุปได้ว่า ความต้องการของระบบสารสนเทศ ในการสร้างและใช้ต้นทุนทางปัญญาในการปฏิบัติงาน ควรประกอบด้วยโครงสร้างของระบบ KMS (System Requirement: ENG 3) ต่อไปนี้
ระบบ KMS เพื่อเป็นกรอบมาตรฐานในการวินิจฉัยสังคดีอาญา (Standard Framework for Criminal Prosecution: SFCP) มีรูปแบบ ดังต่อไปนี้

2.2.1. มีแผนผังแสดงขั้นตอนและกระบวนการ (Knowledge Map) เพิ่มประสิทธิภาพในการวินิจฉัยสั่งคดีอาญา ให้เกิดความเชื่อมั่นศรัทธาต่อประชาชน เพื่อให้ผู้ที่เข้ามาศึกษาได้รู้ขั้นตอนการตั้งคดีทั้งระบบ

2.2.2. แสดงแผนภูมิทุนทางปัญญา (Intellectual Capital) แสดงต้นทุนทางปัญญาแต่ละตัวเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อประชาชนในการวินิจฉัยสั่งคดีอาญาของพนักงานอัยการ

2.2.3. มีองค์ความรู้หลัก (Principle Knowledge) ประกอบด้วยชุดความรู้ 2 ด้าน ได้แก่

ก. คู่มือการดำเนินคดีอาญา

ข. ประมวลกฎหมายต่างๆ ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการ พ.ศ. 2547 หนังสือเวียนที่สำคัญต่อการปฏิบัติงานดำเนินคดีอาญา

2.2.4. องค์ความรู้สนับสนุน (Expertise and Skill Knowledge) ได้แก่ คำพิพากษาฎีกาคำชี้ขาดความเห็นแย้ง แนวทางตัวอย่างคดีที่สำคัญ (Best Practice) และบทความทางวิชาการ

2.2.5. มีรายชื่อผู้เชี่ยวชาญในคดีอาญาต่างๆ พร้อมหมายเลขโทรศัพท์หรือ E-mail เพื่อให้พนักงานอัยการที่มีข้อสงสัยหรือข้อใจในการดำเนินคดีอาญาสามารถติดต่อสอบถามได้ตลอดเวลาจากทุกสถานที่

2.2.6. Link ระบบเชื่อมโยงไปยังสารสนเทศต่างๆ

ผลการสรุปความต้องการดังกล่าว ได้ออกแบบระบบสารสนเทศ KMS ของ K 12 ได้โดยใช้ Microsoft Share Point (System Design: ENG 4) ซึ่งประกอบด้วย ส่วนต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. หน้าต่างระบบการจัดการความรู้ ลำดับที่ 12 : คดีอาญา (ว่าต่าง)

ระบบการจัดการความรู้ สำนักงานอัยการสูงสุด

Knowledge Management System

Office of the Attorney General

Microsoft
SharePoint

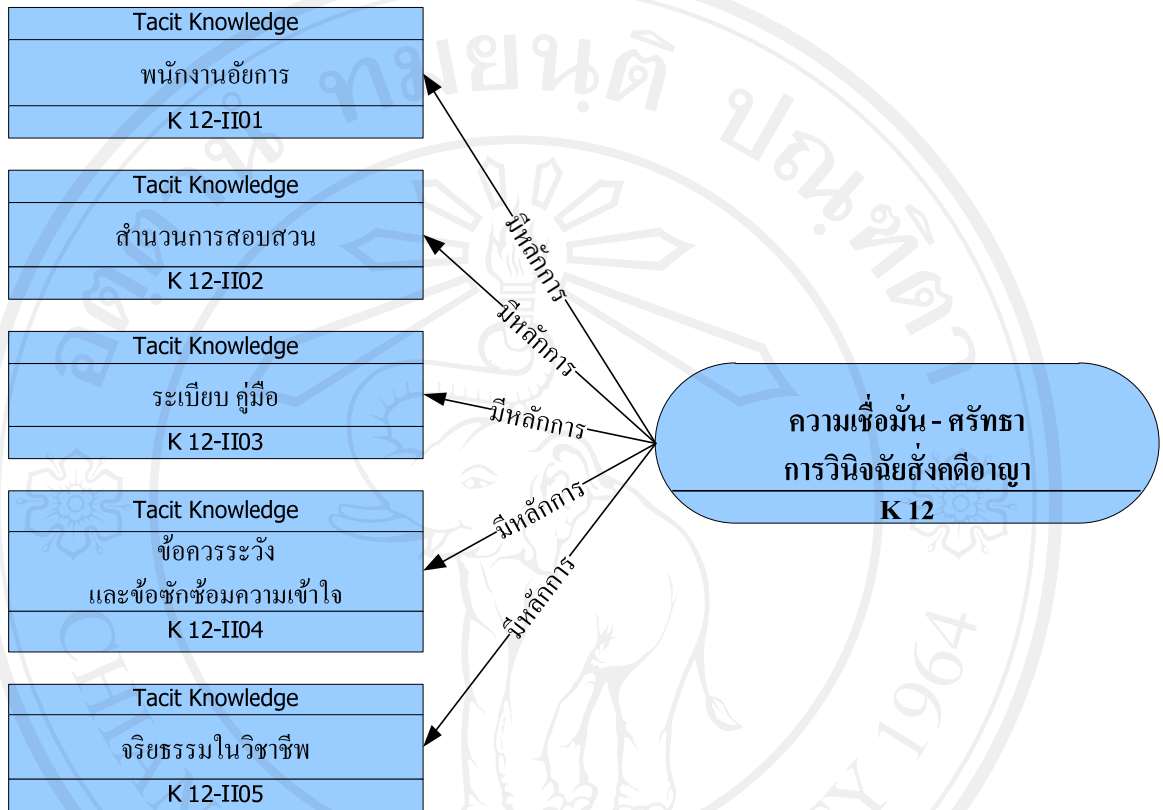

ระบบการจัดการความรู้ ลำดับที่ 12 : คดีอาญา(ว่าต่าง)

รูปที่ 5.2 หน้าต่างระบบการจัดการความรู้ K12

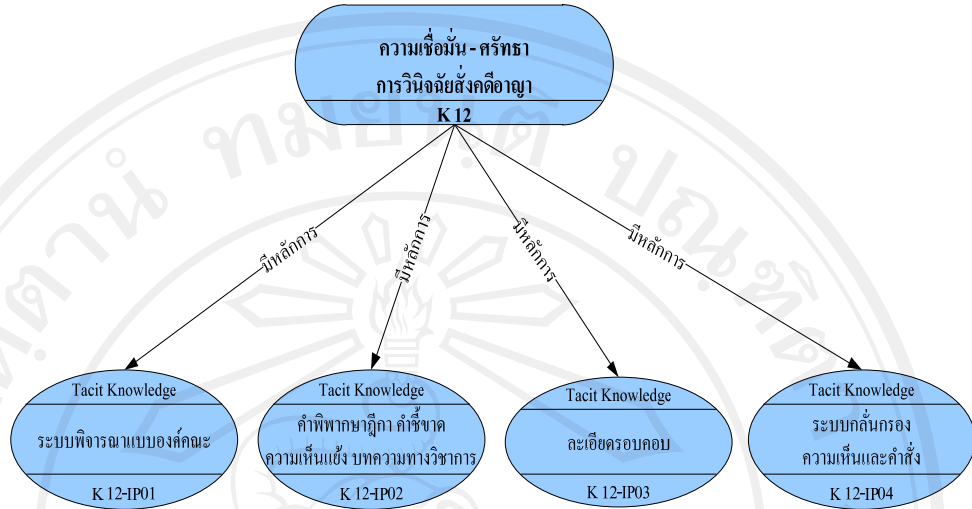
2.แผนผังแสดงขั้นตอนและกระบวนการ (Knowledge Map) ซึ่งแบ่งเป็น

2.1. Input Task Inference

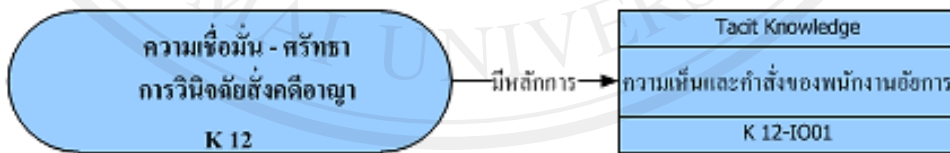
รูปที่ 5.3. Input Inference

2.2. Process Task Inference

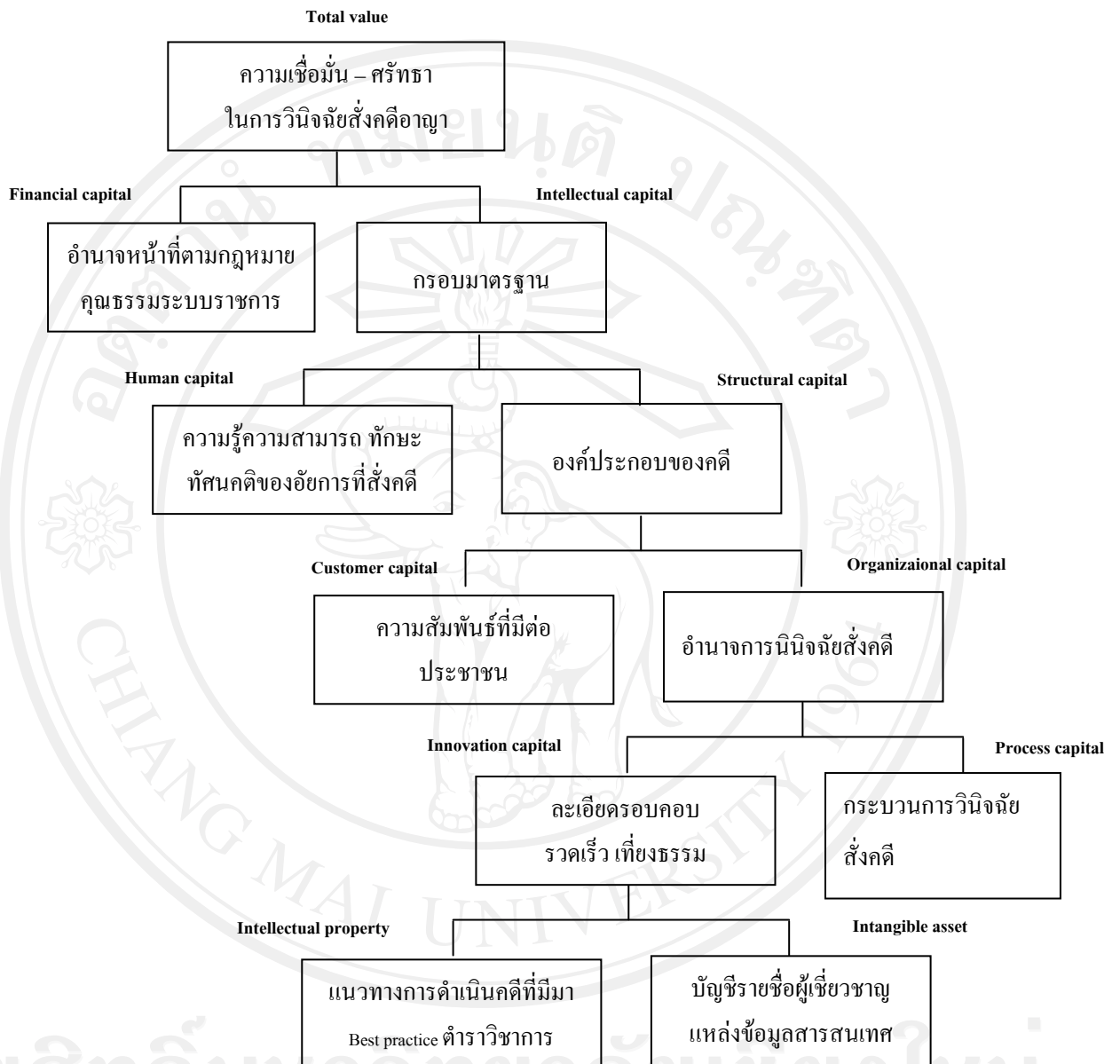
รูปที่ 5.4 Process Task Inference

2.3. Output Task Inference

รูปที่ 5.5 Output Task Inference

2. แผนภูมิทุนทางปัญญา (Intellectual Capital)

รูปที่ 5.6 แผนภูมิต้นทุนทางปัญญาของการสังคดีอาญา

3. องค์ความรู้หลัก (Principle Knowledge) และองค์ความรู้สนับสนุน (Supporting knowledge)

เอกสารวิชาการ (Document Management System)

Type	Name	Modified
Folder	IS Proposal	6/3/2011 11:09 PM
Folder	Literature, Critical Review	6/3/2011 11:09 PM
Folder	Presentation conceptual framework	6/3/2011 11:09 PM
Folder	Working Thesis	6/3/2011 11:09 PM
Folder	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	7/19/2011 7:52 PM
Folder	คำชี้ขาดความเห็นแย้ง	7/19/2011 7:54 PM
Folder	คำพิพากษาศาลฎีกาที่เกี่ยวข้อง	7/19/2011 7:54 PM
Folder	บทความทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง	7/19/2011 7:54 PM
Folder	ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	7/19/2011 7:53 PM
Folder	หนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง	8/2/2011 11:03 AM
Folder	อื่นๆ	6/3/2011 11:09 PM
File	คดีอาญา ว่าต่าง - แค่งต่าง	8/16/2011 3:59 PM
File	คดีอาญาว่าต่าง ท่านวันชัย สร้อยทอง	7/28/2011 12:34 PM
File	คู่มือการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการ (พ.ศ. ๒๕๕๔)	8/9/2011 11:22 AM
File	อาจารย์ที่ปรึกษา_IS_อัยการ	8/3/2011 3:45 PM

รูปที่ 5.7. บัญชีองค์ความรู้หลัก

4. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในคดีอาญาต่างๆ

ทำเนียบผู้เชี่ยวชาญ (Expertise Contacts)

Last Name	First Name	Company	Business Phone
คดีอาญา NEW	นายกายสิทธิ์ พิสง ปราชาร์	สำนักงานคดีอาญา	
คดีอาญา (ว่าต่าง) NEW	นายเกียรติ ทรัพย์โรจน์	สำนักงานคดีศาลสูง ภาค 3	
คดีอาญา (ว่าต่าง) NEW	นายวันชัย สร้อยทอง	สำนักงานผู้ตรวจ	
คดีอาญา (ว่าต่าง) NEW	ร.ต.ท.ธานี ฐะยาก	สำนักงานคดีแรงงาน ภาค 3	

รูปที่ 5.8. ทำเนียบผู้เชี่ยวชาญ

5. Link ต่างๆ

Links : เกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญา

Type	Edit	URL
		สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
		ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับคดีอาญา ของศาลอาญา
		สืบค้นคำพิพากษาศาลฎีกา คำสั่งศาลฎีกา ชั้นฎีกา

[+ Add new link](#)

รูปที่ 5.9 Link เกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญา

5.3 ปัญหาอุปสรรคในการสร้างระบบ KMS

5.3.1 ปัจจัยภายในได้แก่

5.3.1.1 ระบบ KMS เป็นนวัตกรรมใหม่ในระบบ IT ซึ่งผู้เขียนไม่ทราบมาก่อน และไม่มีความรู้ความชำนาญในการใช้คอมพิวเตอร์มากนัก ทำให้เรียนรู้เข้าใจได้อย่างเชื่องช้า

5.3.1.2 ผู้เขียนมีภารกิจในหน้าที่งานประจำมาก จึงมีเวลาน้อยที่จะค้นคว้าหาข้อมูลมาบรรจุไว้ในระบบ KMS ให้สมบูรณ์มากที่สุดเท่าที่ควรจะเป็น

5.3.2 ปัจจัยภายนอกได้แก่

5.3.1.3 การที่จะนัดหมายผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ และ KM Team มาทำการสัมภาษณ์ จับความรู้หรือแสดงการสาธิตระบบ KMS ก่อนข้างจะหาเวลานัดหมายให้มาได้ครบถ้วน ได้ยาก

5.3.1.4 ระบบสื่อสารสัญญาณอินเทอร์เน็ตหรือ Wi Fi ที่ใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องเรียน ยังไม่สมบูรณ์ให้ใช้งานได้ทุกเครื่อง ทำให้การเรียนการสอนขลุกขลักไม่ต่อเนื่อง

5.2.2. ผลการศึกษาในการนำระบบการจัดการความรู้ด้วยต้นทุนทางปัญญา ผู้การปฏิบัติ เป็นองค์ความรู้งานตรวจสอบงานวินิจฉัยสั่งคดีอาญาของพนักงานอัยการ

5.4 ผลการศึกษาการออกแบบกิจกรรม MAN 1

5.4.1. การทบทวน วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของสำนักงานคดีอาญา

เพื่อให้สอดคล้องกับระบบการจัดการความรู้ ได้ทำการสัมภาษณ์ นายกายสิทธิ์ พิสงปราการ อธิบดีอัยการ สำนักงานคดีอาญา ซึ่งได้ให้วิสัยทัศน์ของสำนักงานคดีอาญาว่า

“ภายในระยะเวลา 5 ปี บุคลากรของสำนักงานคดีอาญาต้องมีความรู้ความสามารถ ทักษะ จริยธรรมอย่างดียิ่งในการดำเนินคดีอาญา และการบรรลุวิสัยทัศน์ด้านการจัดการความรู้มีว่า องค์ความรู้ในการดำเนินคดีอาญาการว่าต่าง และการแก้ต่าง ต้องสามารถรองรับบุคคลภายในสำนักงานคดีอาญาและบุคคลจากภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

การศึกษาสรุปได้ว่า การที่จะบรรลุวิสัยทัศน์ของสำนักงานคดีอาญาดังกล่าว จำเป็นต้องกำหนดแผนกิจกรรมเรียนรู้ (Knowledge Activities) โดยมีระยะเวลา 3 ปี โดยยึดถือแบบจากทฤษฎีทุนทางปัญญามาประยุกต์ใช้ ภายใต้ภารกิจของงานการวินิจฉัยสั่งคดีอาญา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสั่งคดี ตามแผนกิจกรรมดังนี้

5.4.2 การจัดทำแผนงาน/โครงการ เพื่อขับเคลื่อน การสร้างต้นทุนทางปัญญา ด้วยแผน 3 ปี

ปีที่ 1 แผนงาน/โครงการ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรม ดังต่อไปนี้

1.1. กิจกรรม การแนะนำสาขาระบบ KMS ให้แก่ผู้บริหารสำนักงานคดีอาญา ได้แก่ ผู้ตรวจราชการ อธิบดีอัยการ รองอธิบดีอัยการ และอัยการพิเศษฝ่าย จำนวน 1 ครั้ง ในระยะเวลา 15 วัน

1.2. กิจกรรม จัดพนักงานอัยการในสำนักงานคดีอาญาเป็นชุมชนนักปฏิบัติ (Community of practice: COP) โดยการแบ่งจำนวนพนักงานอัยการออกเป็น COP ในแต่ละ COP ประกอบด้วย อัยการผู้เชี่ยวชาญพิเศษ อัยการผู้เชี่ยวชาญ อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด และอัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด โดยมีอัยการพิเศษฝ่ายเป็นที่ปรึกษา มาให้รู้จักและเข้าใจในวัตถุประสงค์ของระบบ KMS เสียก่อน จากนั้นทำการประเมินสมรรถนะของพนักงานอัยการ²² ในต้นทุนทางปัญญาที่

เป็น Human Capital ในด้านองค์ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) ทักษะหรือพฤติกรรมในการทำงาน Attitude) เพื่อให้ทราบถึงขีดสมรรถนะที่ใช้เป็นต้นทุนรวมระยะ 45 วัน

1.3. กิจกรรม จัดให้แต่ละ COP สร้างองค์ความรู้ที่เป็น Financial Capital (อำนาจหน้าที่ ตามกฎหมายและคุณธรรมระบบราชการ) และ Human Capital (ความรู้ความสามารถ ทักษะ ทักษะของอัยการที่สั่งคดี) Capital และ Harman Capital โดยการค้นคว้าหาที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะด้านมาพูดคุยสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ และฝึกฝนอบรม และศึกษาคูณแล้ว นำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในงาน

1.4. กิจกรรม การนำองค์ความรู้ที่แต่ละ COP ได้จัดสร้างเสร็จแล้วมาให้ผู้บริหารสำนักงาน คดีอาญาได้ตรวจสอบ ทบทวน ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมแล้วรวบรวมเป็นชุดความรู้จัดเก็บไว้ใน คลังข้อมูลหรือ Knowledge Bank เพื่อใช้ปฏิบัติงาน

ปีที่ 2 แผนงาน/โครงการ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรม ดังต่อไปนี้

2.1. กิจกรรม จัดให้แต่ละ COP สร้างองค์ความรู้ในต้นทุนปัญญาที่เป็น Customer Capital (ความสัมพันธ์ที่มีต่อประชาชน) Innovation Capital (ความละเอียด รอบคอบ รวดเร็ว ถูกต้อง เทียบ ธรรม) และ Process Capital (กระบวนการวินิจฉัยสั่งคดี) โดยการค้นคว้าหาที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ด้านมาพูดคุยสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ ฝึกฝนอบรมและศึกษาดูงานแล้วนำความรู้ที่ ได้²² มาประยุกต์ใช้ในงาน

2.2. นำองค์ความรู้ที่แต่ละ COP ได้จัดสร้างองค์ความรู้เสร็จแล้วมาให้ผู้บริหารในสำนักงาน คดีอาญาได้ตรวจสอบ ทบทวน ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมแล้วรวบรวมเป็นชุดความรู้จัดเก็บไว้ใน คลังข้อมูล หรือ Knowledge Tank เพื่อใช้ปฏิบัติงาน

ปีที่ 3 แผนงาน/โครงการ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรม ดังต่อไปนี้

3.1. จัดให้แต่ละ COP สร้างองค์ความรู้ในต้นทุนปัญญาที่เป็น Intellectual Property (แนว ตัวอย่างคดีที่สำคัญ Best Practice คำพิพากษาฎีกา คำชี้ขาดความเห็นแย้ง และตำราวิชาการ) และ Intangible Asset (จัดหาผู้เชี่ยวชาญคดีอาญาแต่ละเรื่องขึ้นบัญชีรายชื่อไว้ แหล่งข้อมูลสารสนเทศ) โดยการค้นคว้าหาที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาพูดคุยสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ ฝึกฝนอบรมและศึกษาดูงานแล้วนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในงาน

3.2. นำองค์ความรู้ที่แต่ละ COP จัดสร้างเสร็จแล้วมาให้ผู้บริหารสำนักงานคดีอาญาได้ ตรวจสอบ ทบทวน ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมแล้วรวบรวมเป็นชุดความรู้จัดเก็บไว้ในคลังข้อมูลหรือ Knowledge Tank เพื่อใช้ปฏิบัติงาน

3. เมื่อได้ดำเนินการตามแผนกิจกรรมจนครบ 3 ปี จะได้ชุดความรู้ในต้นทุนปัญญา ทั้ง 7 ตัว ดังกล่าวและได้นำมาประยุกต์ใช้งานแล้ว ก็จะทำทดสอบประเมินสมรรถนะของพนักงานอัยการ ในต้นทุนทางปัญญาที่เป็น (Human Capital) อีกครั้งด้วยการประเมินตามพจนานุกรมสมรรถนะ เพื่อให้ทราบถึงขีดสมรรถนะว่าเพิ่มขึ้นจากปีที่ 1 มากน้อยเพียงใด

²² ดูภาคผนวก ข

4. ขณะเดียวกันทำแบบประเมินตัวชี้วัดกับประชาชนที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับคดีอาญาหรือสังคมโดยรวมหรือสื่อสารมวลชนต่างๆ ว่ามีความพึงพอใจ เชื่อมัน ศรัทธาต่อผลการวินิจฉัยคดีอาญาของพนักงานอัยการมากน้อยเพียงใด เพื่อนำข้อมูลจากแบบสอบถามและผลตัวชี้วัดมาปรับปรุงพัฒนาแก้ไข เพิ่มประสิทธิภาพในการวินิจฉัยสั่งคดีอาญาให้มากยิ่งขึ้นไป ขณะเดียวกันชุดความรู้ตามแผนกิจกรรมที่ได้จัดสร้างก็ยังคงอยู่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรอัยการสืบไป มิได้สูญหายไปไหนแม้พนักงานอัยการจะโยกย้ายสับเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่อื่นหรือเกษียณก็ตาม

5.5. สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษา ความเป็นไปได้ของสมมุติฐานของระบบการจัดการความรู้ ในการแก้ไขปัญหาการสั่งคดีอาญา เพื่อให้เกิดเอกภาพ มีประสิทธิภาพ เป็นที่เชื่อมั่นต่อ ประชาชน ด้วยหลักการเสริมสร้างต้นทุนทางปัญญา ตามกรอบ SFCP ดังกล่าวไว้ในบทที่ 2 นั้น พบว่า กลุ่มผู้ใช้งานที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่ ผู้บริหาร และผู้เชี่ยวชาญ ของสำนักงานคดีอาญา เห็นพ้องกันเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 80 ว่า มีความเป็นไปได้ในการนำกระบวนการด้าน หลักการ และแนวทางขับเคลื่อนด้วย แผนงาน/โครงการ 3 ปี สามารถใช้แก้ไขปัญหาของการวินิจฉัยสั่งคดี และสามารถสร้างผลลัพธ์ ได้อย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

5.5.1. การจัดการความรู้ มุ่งเน้นไปที่การเพิ่มขีดสมรรถนะของพนักงานอัยการในด้านองค์ความรู้ ทักษะ และทัศนคติหรือพฤติกรรม เพื่อให้เกิดต้นทุนทางปัญญาขึ้นภายในตัวบุคคล อย่างต่อเนื่อง และสามารถใช้การบริหารจัดการสมรรถนะ เช่น ระบบการประเมินขีดสมรรถนะ เพื่อวัดระดับของต้นทุนที่เกิดขึ้นได้อย่างเป็นระบบ

5.5.2. การจัดการความรู้ในหัวข้อวิจัยนี้สามารถช่วยให้พนักงานอัยการผู้มีอำนาจและหน้าที่ดำเนินคดีอาญา โดยเฉพาะพนักงานอัยการใหม่ ซึ่งเริ่มต้นเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ได้มีแหล่งค้นคว้าความรู้ครบถ้วนสมบูรณ์ได้สะดวก รวดเร็ว ในการช่วยเหลือตัดสินใจในการพิจารณาตรวจสอบและวินิจฉัยสั่งคดีได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ ตามหลักกฎหมายในคดีและระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุด ผลลัพธ์ที่ได้ การสั่งคดีที่มีข้อเท็จจริงทำนองเดียวกันและมีข้อกฎหมายเหมือนกันก็จะออกมาเป็นแนวทางเดียวกันอย่างมีเอกภาพการสั่งคดี ทำให้องค์กรอัยการเป็นที่คาดหวังจากประชาชนว่ามีความเชื่อมั่นศรัทธาในการอำนวยความยุติธรรมต่อประชาชน

5.5.3. องค์ความรู้ที่ได้ศึกษาอย่างเป็นระบบใน KMS ตามหลักทฤษฎีที่ได้เรียนมา จะเป็นต้นแบบจุดประกายให้พนักงานอัยการที่ยังไม่รู้จักรบบการจัดการความรู้ สามารถเข้าไปเรียนรู้

และพัฒนาระบบ KMS ที่มีอยู่และยังค้นคว้าวิจัยหัวข้ออื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่เพื่อพัฒนาสร้างระบบ KMS ต่อๆ ไป

5.6. สิ่งที่พบเห็นโดยทั่วไป (Initiative Finding)

1. สภาพความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของบุคลากร ทำให้มีแรงจูงใจต่อการพัฒนาตนเอง เช่น

1.1 งานที่ทำอยู่ในปัจจุบันมีความมั่นคง มีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่ทำงาน

1.2 ปริมาณงานที่ได้รับแต่ละบุคคลค่อนข้างมากจนต้องนำไปทำที่บ้านหรือวันหยุด เพื่อมิให้เสียหายแก่คดี

1.3 งานที่ทำเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่และมีความภาคภูมิใจที่ได้ทำ

2. สภาพความสัมพันธ์ของบุคลากรมีความสามัคคี และมีความสัมพันธ์ที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาตนเอง เช่น

2.1 บุคลากรภายในหน่วยงานมีมิตรภาพและความสัมพันธ์แบบพี่น้องไม่ถือยศถืออย่าง ต่างให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แม้จะเป็นบุคลากรนอกหน่วยงาน

2.2 ผู้บังคับบัญชาจะดูแลเอาใจใส่ทุกข์สุขผู้ใต้บังคับบัญชาเสมอ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ธุรการ จะดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษ

2.3 มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้บุคลากร ได้มีโอกาสพบปะสังสรรค์ เพื่อสร้างความรู้สึกที่ดีต่อกันในบางโอกาสที่สำคัญ เช่น วันสงกรานต์, วันปีใหม่, วันโยกย้ายอำนวยการเป็นต้น

5.7 อธิบายเหตุผลของสิ่งที่พบ

การจัดการองค์ความรู้ (Knowledge Management - KM) เป็นเรื่องค่อนข้างใหม่ ซึ่งผู้เขียนยังขาดประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าว ซึ่งจากการค้นพบว่าองค์กรต้องสูญเสียความรู้ไปพร้อมๆ กับการที่บุคลากรลาออก หรือเกษียณอายุราชการ อันส่งผลกระทบต่อ การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ขององค์กรเป็นอย่างยิ่ง หากองค์กรจะพัฒนาตนเองให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ก็จำเป็นต้องบริหารจัดการนำทรัพยากรที่มีค่าสูงสุดในองค์กรออกมาใช้ด้วยการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ เพื่อส่งเสริมให้บุคคลภายในองค์กรได้เรียนรู้ได้จริงอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นภายในองค์กรจนกลายเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) ในการเสริมสร้าง

สมรรถนะให้พนักงานอัยการสามารถพิจารณาสำนวนและวินิจฉัยสั่งคดีอาญาได้อย่างมีเอกภาพและประสิทธิภาพในที่สุด

5.8 อภิปรายผล

สิ่งที่ได้ค้นพบจากการสร้าง KMS ในหัวข้อวิจัยนี้ขึ้นมากผู้เขียนพบว่า

1. การสร้างองค์ความรู้ทั้ง 3 ลักษณะความรู้อย่างต่อเนื่อง คือกฎหมายและระเบียบ คู่มือการดำเนินคดีอาญา และองค์ความรู้สนับสนุนเช่น คำพิพากษาฎีกา คำชี้ขาดความเห็นแย้งและบทความตำราวิชาการ เพื่อให้พนักงานอัยการผู้มีอำนาจและหน้าที่ดำเนินคดีอาญาได้เข้าไปศึกษาหาความรู้จะช่วยให้การพิจารณาสำนวนวินิจฉัยสั่งคดีอาญา รวดเร็ว ถูกต้อง เทียบธรรม และเป็นเอกภาพมากขึ้น

2. เมื่อนำองค์ความรู้ดังกล่าวในข้อ 1 ไปบรรจุในศูนย์รวมองค์ความรู้กลาง (KM Center) ให้บุคลากรอัยการสะดวกเข้าไปค้นคว้าแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกิดความรู้ใหม่พัฒนาต่อยอดขึ้นไป และนำตัวอย่างการดำเนินคดีหรือการปฏิบัติงานที่ดี (Best Practice) มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน ในภารกิจนั้น ก็จะสามารพัฒนาศักยภาพการทำงานของพนักงานอัยการและบุคลากรอัยการสู่ระดับสากลเป็นองค์กรหลักในกระบวนการยุติธรรมและกฎหมายอันเป็นที่พึงของประชาชนและรักษาผลประโยชน์ของแผ่นดินไว้อย่างสมบูรณ์ต่อไปในอนาคต

3. การจัดการความรู้ (สร้างองค์ความรู้เผยแพร่องค์ความรู้และการนำเอาความรู้มาใช้ประโยชน์) โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยให้ความสะดวกแก่พนักงานอัยการหรือบุคลากรในสำนักงานอัยการสูงสุดได้จัดเก็บข้อมูล สืบค้นข้อมูล และเผยแพร่องค์ความรู้ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และทั่วถึง นับว่าเป็นสิ่งใหม่เมื่อเปรียบเทียบกับการค้นคว้าวิจัยแล้วบันทึกไว้ในรูปเอกสาร สิ่งพิมพ์ ซึ่งสามารถเรียนรู้ได้เฉพาะตัวบุคคลในสถานที่และเวลาที่ถูกกำหนดเท่านั้น อันเป็นแบบดั้งเดิม ฉะนั้นระบบการจัดการความรู้สมัยใหม่ Knowledge Management System – KMS) เป็นผลให้มีการเผยแพร่ความรู้และแนวคิดใหม่อย่างกว้างขวางไปทั่วทั้งองค์กรอย่างเป็นระบบ ทำให้ลดปัจจัยเสี่ยงอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ที่ผิดพลาดหรือบกพร่องให้น้อยลง เกิดผลดีต่อประโยชน์ขององค์กรอัยการ